

Konjunkturstatistik över sjuklöner 2012 AM0209

I denna beskrivning redovisas först allmänna och legala uppgifter om undersökningen samt dess syfte och historik. Därefter redovisas undersökningens innehåll och tillförlitlighet samt hur den genomförs och hur man kan ta del av resultaten. Genom att klicka på en rubrik i innehållsförteckningen kommer man direkt till aktuellt avsnitt.

Innehållsförteckning

A	Allmänna ämnen	2
A.1	Ämnesområde.....	2
A.2	Statistikområde.....	2
A.3	SOS-klassificering.....	2
A.4	Statistikansvarig.....	2
A.5	Statistikproducent.....	3
A.6	Uppgiftsskyldighet.....	3
A.7	Sekretess och regler för behandling av personuppgifter	3
A.8	Gallringsföreskrifter	3
A.9	EU-reglering	3
A.10	Syfte och historik.....	3
A.11	Statistikanvändning.....	4
A.12	Uppläggning och genomförande.....	4
A.13	Internationell rapportering.....	4
A.14	Planerade förändringar i kommande undersökningar.....	4
B	Kvalitetsdeklaration.....	4
B.0	Inledning	4
B.1	Innehåll	4
1.1	Statistiska målstorheter	4
1.1.1	Objekt och population.....	5
1.1.2	Variabler.....	5
1.1.3	Statistiska mått	5
1.1.4	Redovisningsgrupper.....	5
1.1.5	Referenstider	5
1.2	Fullständighet.....	5
B.2	Tillförlitlighet.....	5
2.1	Tillförlitlighet totalt.....	5
2.2	Osäkerhetskällor.....	6
2.2.1	Urval.....	6
2.2.2	Ramtäckning.....	6
2.2.3	Mätning	7
2.2.4	Svarsbortfall	7

2.2.5	Bearbetning	7
2.2.6	Modellantaganden	7
2.3	Redovisning av osäkerhetsmått	7
B.3	<i>Aktualitet</i>	8
3.1	Frekvens	8
3.2	Framställningstid	8
3.3	Punktlighet	8
B.4	<i>Jämförbarhet och sam användbarhet</i>	8
4.1	Jämförbarhet över tiden	8
4.2	Jämförbarhet mellan grupper	8
4.3	Sam användbarhet med annan statistik	8
B.5	<i>Tillgänglighet och förståelighet</i>	9
5.1	Spridningsformer	9
5.2	Presentation	9
5.3	Dokumentation	9
5.4	Tillgång till primärmaterial	9
5.5	Upplysningstjänster	9

A Allmänna ämnen

A.1 Ämnesområde

Arbetsmarknad

A.2 Statistikområde

Sjuklöner

A.3 SOS-klassificering

Produkten ingår i Sveriges officiella statistik.

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se Förordningen om den officiella statistiken (2001:100)

A.4 Statistikansvarig

Myndighet/organisation:

Postadress:

Besöksadress:

Kontaktperson:

Telefon:

Telefax:

E-post:

Statistiska centralbyrån

701 89 Örebro

Klostergatan 23

Johan Wall

019-176222

019-176751

fornamn.efternamn@scb.se

A.5 Statistikproducent

<i>Myndighet/organisation:</i>	Statistiska centralbyrån
<i>Postadress:</i>	701 89 Örebro
<i>Besöksadress:</i>	Klostergatan 23
<i>Kontaktperson:</i>	Johan Wall
<i>Telefon:</i>	019-176222
<i>Telefax:</i>	019-176751
<i>E-post:</i>	Fornamn.efternamn@scb.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger enligt lagen om den officiella statistiken (SFS 2001: 99) och SCB-FS 2011:12.

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretesskydd enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204). På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

A.8 Gallringsföreskrifter

Inkomna blanketter och datamedia från den egna företagsenkäten sparas av SCB under två år. I övrigt sker ingen gallring av data. Riksarkivet beslutar.

A.9 EU-reglering

Nej

A.10 Syfte och historik

Undersökningen var en del av uppföljningen av regeringens halveringsmål, vilket innebar att sjukfrånvaron från arbetslivet på grund av sjukskrivning skulle halveras fram till 2008 med utgångspunkt utifrån sjukfrånvaron under 2002. Statistiken avser att belysa sjukfrånvaron under sjuklöneperioden och kompletterar den statistik som framställs från socialförsäkringssystemet. Tillsammans kan nu dessa båda källor visa den totala bilden över sjukfrånvaroutvecklingen. Insamlingen sker månadsvis och publicering sker varje kvartal.

Mellan år 2002 och fram till och med tredje kvartalet 2005 samlade Statistiska centralbyrån in motsvarande uppgifter på uppdrag av Försäkringskassan vilka ansvarade för sammanställning och publicering. Efter ett uppehåll fjärde kvartalet 2005 fick SCB i uppdrag av Socialdepartementet att återuppta insamlingen av sjukfrånvaron under sjuklöneperioden, nu med ansvar även för publicering. Från och med år 2007 är undersökningen en anslagsfinansierad produkt.

A.11 Statistikanvändning

Statistiken används i huvudsak av Socialdepartementet och Försäkringskassan.

A.12 Uppläggning och genomförande

I offentlig sektor undersöks samtliga arbetsgivare i landstingskommunal och primärkommunal sektor med fler än 99 anställda enligt SCB:s Företagsdatabas (FDB), samt alla arbetsgivare som hänförs till staten. I privat sektor undersöks samtliga företag med 200 eller fler anställda.

Bland företag med färre än 200 anställda dras ett urval av ca 1200 företag.

Ramen för detta urval utgörs av samtliga företag med mellan 1-199 anställda enligt FDB. Uppgifterna om antal sjukdagar från dessa uppgiftslämnare samlas i huvudsak in via en webbapplikation men även blankett och FTP-fil förekommer. Insamlingen sker månadsvis och publicering sker varje kvartal.

A.13 Internationell rapportering

Ej aktuellt

A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Ej aktuellt.

B Kvalitetsdeklaration

B.0 Inledning

Konjunkturstatistik över sjuklöner mäter antal sjukfrånvarodagar och antal sjukfall under sjuklöneperioden. Det är den period då arbetsgivaren betalar ersättning om en arbetstagare är frånvarande från arbetet på grund av sjukdom. Insamlingen sker månadsvis och publicering sker varje kvartal. Redovisning sker sektorsvis uppdelat på kön och näringsgren. I privat sektor undersöks samtliga större företag och bland de mindre görs ett urval. I offentlig sektor totalundersöks statlig sektor och i landstingskommunal samt primärkommunal sektor undersöks alla arbetsgivare med fler än 99 anställda. Statistiken används tillsammans med den statistik som framställs från socialförsäkringssystemet för att få den totala bilden över sjukfrånvaroutvecklingen.

B.1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

Antal sjukdagar i sjuklöneperioden. Antal sjukdagar per anställd. Antal sjukfall. Antal sjukfall per anställd. Antal sjukfall per fallängd där fallängd är antal kalenderdagar i sjukfallet.

1.1.1 Objekt och population

Målpopulationen är samtliga anställda inom privat och offentlig sektor. Rampopulationen i statlig och privat sektor är samtliga arbetsgivare med minst 1 anställd. För primärkommunal och landstingskommunal sektor är rampopulationen samtliga arbetsgivare med fler än 99 anställda.

1.1.2 Variabler

Sjukdagar: Alla kalenderdagar i det avslutade sjukfallet som infaller under den period som en arbetstagare som är frånvarande från arbetet på grund av sjukdom har rätt till sjuklön.

Sjukfall: Varje tillfälle en arbetstagare börjar en frånvaro från arbetet på grund av sjukdom genererar ett sjukfall.

1.1.3 Statistiska mått

Statistiken utgörs av skattningar av totaler såsom antal sjukdagar, antal sjukfall, antal sjukfall per fallängd samt skattning av kvoter såsom sjukdagar per anställd och sjukfall per anställd.

1.1.4 Redovisningsgrupper

Skattningarna redovisas uppdelat på kön för gruppindelningen sektortillhörighet. Redovisning görs också på näringsgren med en uppdelning på två grupper, produktion och service (enligt SNI 2007).

1.1.5 Referenstider

Uppgifterna samlas in månadsvis och redovisas kvartalsvis.

1.2. Fullständighet

Undersökningen avser att belysa sjukfrånvaron under sjuklöneperioden och kompletterar den statistik som framställs från socialförsäkringssystemet. Tillsammans kan dessa båda källor visa den totala bilden över sjukfrånvaroutvecklingen.

B.2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

En felkälla som påverkar denna undersöknings resultat är bortfall, men även mät- och bearbetningsfel kan påverka osäkerheten i skattningarna. Tillförlitligheten bedöms dock vara god då den största delen av primärmaterialet hämtas från arbetsgivarnas egna lönesystem.

2.2 Osäkerhetskällor

En källa till osäkerhet är att undersökningen delvis är urvalsbaserad. Missförstånd och brister i uppgiftslämnarnas lönesystem som gör att fel antal sjuklönedagar rapporteras är även det osäkerhetskällor som kan leda till mätfel. Mätfel bidrar med största sannolikhet till att underskatta antalet sjukdagar.

2.2.1 *Urval*

Som urvalsram används Företagsdatabasen (FDB). Stratifieringen görs på storlek enligt antal anställda, bransch och sektor.

Undersökningen kan sägas innehålla två delar, en totalundersökt del och en urvalsdel. Urvalsdelen gäller privat sektor.

Den totalundersökta delen omfattar arbetsgivare i landstingskommunal och primärkommunal sektor med fler än 99 anställda, samt alla arbetsgivare som kan hänföras till staten. I privat sektor undersöks samtliga företag med fler än 199 anställda. Offentligt ägda aktiebolag hänförs till privat sektor. Antalet företag som undersöks i denna del är ca 2200.

Bland företag i privat sektor som har färre än 199 anställda görs ett urval på organisationsnummersnivå. Här görs ett stratifierat obundet slumpmässigt urval inom strata. Antalet företag som är med i urvalet är ca 1200.

Urvalsdragning sker i mars för undersökning av andra och tredje kvartalet 2012 samt i augusti för undersökning av fjärde kvartalet 2012 och första kvartalet 2013.

Det faktum att man gör ett sannolikhetsurval innebär att det införs en slumpmässig osäkerhet i skattningarna. För vidare diskussion om mått på osäkerheten, se avsnitt 2.3.

2.2.2 *Ramtäckning*

Mellan tidpunkten då urvalsramen upprättas och undersökningsperioderna sker fortlöpande förändringar av företagen. De kan fusioneras, nybildas eller upphöra. Den dynamiska undersökningspopulationen överensstämmer alltså inte helt med målpopulationen, varför täckningsfel uppstår. Ca 4,5 procent av företagen i urvalsramen genomgår någon slags förändring under perioden mellan två urvalsdragningar. En ytterligare orsak till täckningsfel är eftersläpning i uppdateringen av urvalsramen vilken uppdateras kontinuerligt.

För att minska effekten av täckningsfel samt omfördela uppgiftslämnarbördan dras ett nytt urval varje halvår.

2.2.3 Mätning

De undersökta arbetsgivarna lämnar individuppgifter. De större arbetsgivarna lämnar sina uppgifter om samtliga sjukfall under sjuklöneperioden varje månad i huvudsak via en webbapplikation men även blankett och FTP-fil förekommer. För de mindre företagen är pappers- och webblankett det vanligaste svarsalternativet.

Mätfel uppstår när felaktiga uppgifter lämnats och inte rättats i granskningen. Dessa mätfel bidrar med största sannolikhet till att underskatta antalet sjukdagar och sjukfall då missförstånd och brister i uppgiftslämnarnas lönesystem gör att för få eller för korta sjuklöneperioder rapporteras.

2.2.4 Svartsbortfall

Bortfall av arbetsgivare med färre än 1000 anställda hanteras i skattningarna med rak uppräknings inom strata. Rak uppräknings inom strata för bortfallskom-pensation bygger på antagandet att bortfallet kan betraktas som helt slumpmässigt inom strata med hänseende till antalet sjukdagar. Om så inte är fallet finns risk för att skattningarna kommer att innehålla skevheter vilket gör att konfidensintervallens tillförlitlighet minskar.

Vid bortfall av stora arbetsgivare med över 1000 anställda görs imputering på företagsnivå enligt tvillingmetoden. Det innebär att en liknande arbetsgivare väljs ut och används i stället för den saknade arbetsgivaren. En liknande arbetsgivare väljs enligt kriterierna storlek enligt antal anställda och bransch. Ungefär ett tiotal arbetsgivare imputeras enligt tvillingmetoden varje kvartal.

2.2.5 Bearbetning

Bearbetningsfel kan uppkomma i samband med skanning, manuell registrering och granskning men bedöms vara få då det stora flertalet uppgifter lämnas via fil. Inkomna blanketter genomgår både en manuell och maskinell granskning. Vid tveksamheter kontaktas uppgiftslämnaren. Innan skattningar beräknas imputeras delar av bortfallet och extremvärden kontrolleras manuellt.

2.2.6 Modellantaganden

Målpopulationen utgörs av samtliga anställda inom privat och offentlig sektor. Inom primärkommunal sektor undersöks dock enbart företag med mer än 99 anställda. I Företagsdatabasen utgör antalet företag med 99 eller färre anställda ca 49 % av det totala antalet företag inom primärkommunal sektor. Dock står de för enbart 0,5 % av det totala antalet anställda. Påverkan på sjuktalen från dessa företag bedöms därför försumbar och ingen justering i skattningarna görs därför.

2.3 Redovisning av osäkerhetsmått

Den slumpmässiga osäkerheten beroende på bl.a. urvalsfel och slumpmässiga mätfel kan uttryckas i form av konfidensintervall som beräknas med hjälp av skattningens standardavvikelse. På produktsidan redovisas grundtabeller med konfidensintervall.

B.3 Aktualitet

3.1 Frekvens

Undersökningsfrekvensen är månadsvis och publiceringsfrekvensen är kvartalsvis.

3.2 Framställningstid

Publicering sker 10-12 veckor efter det undersöka kvartalets utgång.

3.3 Punktlighet

Undersökningen framställs enligt publiceringsplan.

B.4 Jämförbarhet och sam användbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

De kvartalsvisa undersökningarna har genomförts med samma definitioner och metod sedan starten första kvartalet 2002. Under fjärde kvartalet 2005 hade undersökningen ett uppehåll då den bytte uppdragsgivare. Till första kvartalet 2006 utökades urvalsdelen, på bekostnad av den totalundersökta delen, till att omfatta företag i privat sektor med mellan 100 och 500 anställda. Tidigare undersöktes samtliga företag i privatsektor med fler än 100 anställda. Utredningar har gjorts på inkommet material med skattning av totaler för urvalsdelen och jämförbarheten bedöms vara tillfredsställande. Inför andra kvartalet år 2008 minskades urvalet i den del av undersökningen som inhämtas via den Kortperiodiska Sysselsättningsstatistiken från ca 12000 arbetsställen till ca 11000 arbetsställen. Fr.o.m. första kvartalet 2009 används ny näringsgrensindelning, SNI 2007. Fr.o.m. andra kvartalet 2011 har urvalsförfarandet i privat sektor ändrats något. Samtliga företag med 200 eller fler anställda (gränsen för detta låg tidigare vid 500 anställda) undersöks. Och för företag med 1-99 anställda dras numera urvalet på objektet företag istället för som tidigare på objektet arbetsställe och samlas ej längre in via den Kortperiodiska Sysselsättningsstatistiken.

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

Sektorindelningen följer den standard som används på SCB för arbetsmarknadsstatistik.

Olikheter kan finnas i populationsavgränsningar som gör att det uppstår svårigheter att jämföra andra variabler trots samma indelning av bransch, län sektor och storleksklass.

4.3 Sam användbarhet med annan statistik

Tillsammans med den statistik som tas fram genom socialförsäkringssystemet kan den totala bilden över sjukfrånvaron i landet visas.

B.5 Tillgänglighet och förståelighet

5.1 Spridningsformer

I Sveriges Statistiska databaser finns kvartalsvisa uppgifter över sjuklöneperioden.

5.2 Presentation

Förutom i Sveriges Statistiska databaser finns kvartalsvisa uppgifter för åren 2002 till 2005 på Försäkringskassans hemsida.

5.3 Dokumentation

Statistiken finns även dokumenterad i SCB:s dokumentationsmall SCBDOK, som går att nå via SCB:s hemsida www.scb.se
Hansson J, Jansson I, Khan S och Rahm F (2005):Utvärdering av kvalitén i sjuklönestatistiken.

5.4 Tillgång till primärmaterial

Grunddata finns lagrat på SCB. Forskare, utredare m.fl. kan efter prövning få tillgång till oidentifierat material för egen bearbetning.

5.5 Upplysningstjänster

Johan Wall är produktansvarig för undersökningen. Övrig kontaktperson är Susanne Gullberg Brännström. Dessa kan nås på telefon 019-17 65 60.